

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 136

136. Elli beş yaşındaki erkek hasta; kilo alma, yemeklerden sonra hâlsizlik ve uyuklama yakınmalarıyla başvuruyor. Herhangi bir ilaç kullanmayan hastanın annesinde ve bir ablasında tip 2 diyabet olduğu öğreniliyor. Fizik muayenesinde kan basıncı 135/90 mmHg ve vücut kitle indeksi 29 kg/m² tespit ediliyor. Hastaya yapılan 75 g oral glukoz tolerans testinin (OGTT) sonuçları aşağıda verilmiştir.

	0. saat	2. saat
Glukoz (mg/dL)	98	160

Bu hastanın OGTT sonucunu en doğru şekilde tanımlayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bozulmuş açlık glukozu
- B) Bozulmuş glukoz toleransı
- C) Bozulmuş açlık glukozu ve toleransı
- D) Diabetes mellitus
- E) Normal OGTT

Doğru Cevap: B

HIZLI TEKRAR NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

DAHİLİYE HIZLI TEKRAR

67

- Metabolik sendromun en önemli sebebi... İnsülin direnci
- Metabolik sendrom tedavisinde kullanılan antidiyabetik ajanlar... Glitazonlar, metformin
- Ortalama 2-3 aylık kan şekeri seviyesini gösteren parametre... HbA1c

Diabetes Mellitus Tanı Kriterleri

- Aşağıdakilerden herhangi birisi varsa diyabet tanısı konur.*
 - ✓ Açlık kan şekeri ≥ 126 mg/dl olması
 - ✓ Günün herhangi bir saatinde ölçülen kan şekeri ≥ 200 mg/dl + diyabet semptomları (poliüri, polidipsi kilo kaybı gibi) olması**
 - ✓ OGTT 2. saat kan şekerinin ≥ 200 mg/dl olması
 - ✓ HbA1c $\geq \% 6,5$ olması

Klinik Bilimler 136. soru
Tusdata Dahiliye Hızlı Tekrar Notu 1.
Fasikül Sayfa 067

Açlık KŞ	OGTT 2.saat KŞ	Tanı
< 100 mg/dl	< 140 mg/dl	Normal
100-125 mg/dl	< 140 mg/dl	Bozulmuş açlık glukozu (BAG)
< 100 mg/dl	140-199 mg/dl	Bozulmuş glukoz toleransı (BGT)
100-125 mg/dl	140-199 mg/dl	BAG + BGT

Sülfonilürelerin etki mekanizması... Pankreasın insülin salgılanmasında artış

- Sülfonilürelerin en sık yan etkisi... Hipoglisemi
- Barsaktan glukoz emilimini azaltan alfa glukozidaz inhibitörleri... Akarboz, Miglitol
- Tip 2 DM tedavisinde ilk tercih ilaç... Metformin (herhangi bir kontrendikasyon yoksa)
- Metforminin en önemli etki mekanizması... Karaciğerde glukoneogenez inhibisyonu
- Metformin en sık yan etki... Dispeptik yakınmalar
- Metformin en ciddi yan etki... Laktik asidoz
- İnsülin duyarlılığını artıran PPAR γ reseptör agonistleri... Rosiglitazon, pioglitazon (glitazon - thiazolidinedion)
- Sıvı ve tuz retansiyonuna neden olarak; hematokritte azalma (anemi), periferik ödem, konjestif kalp yetmezliğinde kötüleşme ve kilo artışı yapabilen diyabet ilaçları... Glitazonlar
- Osteoporoz/kemik kırık riskinde artışa neden olan diyabet ilacı... Pioglitazon (diğeri kanagliflozin)
- Mesane kanseri riskinde artışa neden olan diyabet ilacı... Pioglitazon (diğeri dapagliflozin)

Kilo artışına neden olan antidiyabetik ilaçlar	Kilo kaybı sağlayan antidiyabetik ilaçlar
• Sülfonilüreler • Glitazonlar • İnsülin	• GLP 1 analogları • Amilin analogu (pramlintid) • SGLT2 inhibitörleri • Metformin?

- İncretinler: GLP-1 (glucagon like peptid) ve GIP (Gastric Inhibitor Peptid)... Bağırsaklardan salınıp glukozun insülin salgılatıcı etkisini artıran peptitlerdir.
- GLP-1 reseptör agonistlerinin (Eksenatid, Liraglutid, vb) etkileri...

- ✓ Glukoz bağımlı insülin salınımı artırır, glukagon salınımını baskılar.
- ✓ Glukoza bağımlı etki gösterdikleri için hipoglisemiye sebep olmazlar.
- ✓ Pankreas beta hücrelerinde apoptozu engellerler (beta hücre rezervini korur).
- ✓ Santral etki ile iştahı baskırlar. Mide boşalmasını yavaşlatırlar. Kilo kaybı sağlarlar (Liraglutid obezite tedavisinde kullanılır).

- DPP-IV enzim inhibitörleri (vildagliptin, sitagliptin vb)'nin etkisi... Endojen inkrerinlerin yıkımını azaltırlar
- HbA1c düzeyini en az düşüren antidiyabetik ilaç... Amilin analogu (pramlintid)

- Subkutan kullanılan antidiyabetik ilaçlar...
 - ✓ GLP1 analogları
 - ✓ Amilin analogu (pramlintid)
- SGLT2 inhibisyonu ile böbrekten glukoz reabsorpsiyonunu azaltan diyabet ilaçları... Gliflozinler (kanagliflozin, dapagliflozin, empagliflozin)

- Gliflozinlerin kan şekeri dışındaki önemli faydaları...
 - ✓ Kilo kaybı
 - ✓ Kan basıncında azalma
 - ✓ Kardiyovasküler mortalitede azalma

- Öglisemik ketoasidoz yapabilen antidiyabetik ilaç... Gliflozinler

- Üriner enfeksiyon riskini arttıran antidiyabetik ilaç... Gliflozinler

- Etkisi en uzun insülin preparatı... İnsülin degludec

- Etkisi en kısa insülin preparatları...
 - ✓ Aspart
 - ✓ Glulizin
 - ✓ Lispro

- Şafak fenomeni... Gün içi yetersiz insülin dozuna bağlı geligen ertesi günü sabah hiperglisemisi

- Somogy fenomeni... Gün içi fazla insülin dozuna bağlı geligen ertesi günü sabah hiperglisemisi

- Somogy ve şafak fenomenlerinin ayırt edilmesi... Gece saat 03:00'te kan şekeri bakılması
 - ✓ Kan şekeri düşük → Somogy fenomeni
 - ✓ Kan şekeri yüksek → Şafak fenomeni

- Diyabetik bir hastada insülin ihtiyacında azalma varlığında ilk düşünülmeli gereken patoloji... Kronik böbrek hastalığında progresyon

Diyabetik ketoasidoz vaka sorusunda verilecek ipuçları

- Genellikle genç ve tip 1 diyabetik hasta
- Hiperglisemi: Kan şekeri > 250 mg/dl
- Asidoz: pH < 7.3, HCO₃ < 15 meq/L, artmış anyon açığı
- Ketonemi / ketonüri

- Diyabetik ketoasidoz tedavisinde ilk uygulanacak yaklaşım... İzotonik (%0.9) salin ile hidrasyon
- Diyabetik ketoasidoz tedavisinde insülin... Regüler insülin (iv bolus + iv infüzyon)
- Diyabetik ketoasidoz tedavisinde insülinin verilmediği durum... Potasyum düzeyi < 3.3 meq/L olması

İLGİLİ NOTLAR